

عوامل مؤثر بر اضطراب قبل از عمل

فاطمه قارداشی (M.Sc)

کارشناس ارشد پرستاری و عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی سبزوار

چکیده

سابقه و هدف: هر سال دهها میلیون بیمار در جهان تحت عمل جراحی قرار می‌گیرند. جراحی یک استرس است که واکنش‌های فیزیولوژیک (آندوکرین) و استرس روانی (ترس و اضطراب) ایجاد می‌کند اگر اضطراب ناشناخته بماند اضطراب طولانی موجب استرس می‌شود که پیامدهای مضر برای و به تأخیر افتادن بهبودی را به همراه دارد. این پژوهش با هدف تعیین عوامل موثر بر اضطراب قبل از عمل انجام گردیده است.

مواد و روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی، تحلیلی، دو مرحله‌ای است که بر روی ۱۰۰ بیمار پذیرش شده در بخش‌های جراحی عمومی، جراحی زنان بیمارستان‌های علوم پزشکی مشهد که به روش غیر تصادفی مبتنی بر هدف انتخاب شده بودند، انجام گردیده است. واحدهای پژوهش در دو نوبت عصر روز قبل از عمل و صبح روز عمل (بلافاصله قبل از انتقال به اتاق عمل) پرسشنامه اضطراب را تکمیل می‌کردند اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد میانگین اضطراب، آشکار در مرحله اول ($40/8 \pm 6$) که در مرحله دوم به ($43/2 \pm 12$) رسیده بود. آزمون آماری تفاوت معنی داری بین اضطراب دو مرحله نشان داد. همچنین نتایج نشان داد که به ترتیب اولویت متغیرهای: جنس، راحت خوابیدن شب قبل از عمل، انتظار بیشتر از ۲ ساعت، مشکل جهت پرداخت هزینه بیمارستان، داشتن شغل و همراه بر اضطراب آشکار صبح روز عمل موثر است ($R^2 = 0/456$).

نتیجه‌گیری: با توجه به شناسایی عوامل مؤثر بر اضطراب قبل از عمل و این نکته که برخی از عوامل کاملاً قابل رفع می‌باشند. پیشنهاد می‌گردد در بخش‌های جراحی برنامه مدون و مشخصی جهت شناسایی و به حداقل رساندن این عوامل، تهیه و به صورت موردی اجرا گردد.

واژه‌های کلیدی: جراحی، اضطراب، مرحله قبل از عمل، اضطراب قبل از عمل

مقدمه

هر سال دهها میلیون بیمار در جهان تحت عمل جراحی قرار می‌گیرند. جراحی یک استرس است که واکنش‌های فیزیولوژیک (آندوکرین) و استرس روانی (اضطراب و ترس) ایجاد می‌کند [۱ و ۲]. بیماری که وارد بیمارستان می‌شود به میزان خفیف، متوسط و یا شدید می‌تواند مضطرب شود که با شناخت و تعیین سطح اضطراب می‌توان جهت اجرای مراقبت‌های طبی و پرستاری وی برنامه‌ریزی کرد [۳]. یعنیama

(۱۹۹۸) و درکوروترومبک (۲۰۰۶) می‌نویسد: شدت درصد بیماران و هفتاد و پنج درصد خانواده‌هایی که کودکانشان نیاز به عمل جراحی دارند درباره جراحی و بی‌هوشی مضطربند [۴ و ۵]. اضطراب یک حالت ناخوشایند تشویش یا فشار است که بواسطه ترس از بیماری، بستری شدن، بیهوشی یا جراحی در بیمار ایجاد می‌شود [۶]. اگر اضطراب ناشناخته بماند، اضطراب طولانی موجب استرس می‌شود که پیامدهای مضر برای بیمار به تأخیر افتادن بهبودی را به همراه دارد [۷ و ۸].